

ság 50 százalékos Magyarországon, annak az oka tudományos megállapítás szerint a rossz táplálkozás. Rosszul pedig azért táplálkoznak, mert minden vonalon hihetetlen a drágaság. Ezen pedig bármilyen eszközzel is, kötelességünk segíteni.

A kiviteli tilalmat szükséges életbeléptetni, mert Szeged határa csaknem teljesen fedezné a szükségleteket. Enélkül azonban máshová viszik el az árukat, mert a maximális árak miatt — hosszú hónapokon át tapasztalhattuk, — a termelők ki akarják éheztetni Szegedet. Ezt pedig meg kell akadályozni, amit csak kiviteli tilalommal lehet elérni. Ha a termelők azt látják, hogy nem mehetnek más piacra, majd eljönnek a szegedire is. A piaci áralakulásra óriási hatással van az is, hogy a szedő odaáll a megérkező termelő elé és alku nélkül megvesz mindent. Ezeknek haszna miatt nem lehet a közönséget a kiuzsorázás veszélyének kitenni. Most csak a *közösség* elve, a közönség érdeke lehet a fontos. A piac hangja durva, éppen a kofák miatt. Szükséges a kofauralom megtörése. A kofáknak ezért délelőtt 11 óráig *mutatkozni sem lenne szabad a termelők között, nehogy megjelenésével terrorizálhassa a termelőket.* Az ellenőrzésre nincsen elég rendőr, jól tudja. De a kofákat a közönség is ellenőrizhetné, ha — mint a rikkancsokat, rendőröket, — jelvénnyel, számmal látnák el, amint azt az ideát a *Délmagyarország*-ban egy rendőr felvetette.

A Back-malom tulajdonosa a 80.000 korona örlési jutalékot azzal a nemes célzattal juttatta a városnak, hogy ezzel a piaci helyzetet megjavítsa. Indítványát teljes egészében fentartja.

Véghmann Ferenc: A piaci állapotok rendbentartására erős, erőszakos kézre van szükség. Forradalom van, termelők és vevők közötti forradalom. Tábornokra van szükség. A piaci állapotokkal egy fejnek kell foglalkozni, vezetni, irányítani. A főkapitány azonban, aki elismerésreméltó buzgalommal vezette eddig az ügyeket, mással is foglalkozik. Pótindítványt nyújt be, hogy mondja ki a közgyűlés, hogy a közlelmezési ügyek vezetésével megbiz egy hivatalnokot, aki csak ezzel, az élelmezési ügyek vezetésével foglalkozik és semmi más munkára nem vonható.

Pataki József a termelők mellett szólal fel. **Magyar Péter** azt vitatja, hogy a termelők is nehéz helyzetben vannak.

Berkes József: Felveti őket a pénz!

Dr. Cicatricis Lajos főispán: Bár minden embert felvetne a pénz ebben az országban. Ilyesmit nem lehet hangoztatni, nem lehet büniül felelni. Az lenne a baj, ha az ellenségeinket vetné fel a pénz.

Katona Mihály azt mondja, hogy a városiak irigykednek a termelőkre. Indítványozza, hogy a termelőkől és a fogyasztókól bizottságot alakítsanak, akik aztán közösen állapítsák meg az árakat. *A vevők licitálnak egymásra, ezért drága minden.*

Wimmer Fülöp: Nem fogadja el a tanács javaslatát. A dr. Krausz József és társai által beadott indítvány negyedik pontjára nézve van csak megjegyzése. Ugy kontempláltak, hogy ne hivatalnok módjára intézzék a közlelmezés ügyét, hanem alapítsanak nagy szövetkezetet a város ellenőrzése alatt. Ennek céljaira fordítsanak minden élelmezésből a város pénztárába gyűlt összeget. Éppen a napokban említette a polármesternek, hogy Dániából tejnemű és vaj jön Szegedre. Erről kevesen tudtak. De egy kereskedői érzékkel vezetett szövetkezet kipuhatolja, honnan lehet venni olcsó élelmiszert. Ideális megoldást senki sem vár, csak javítását a helyzetnek. Tessék a belügyminiszterhez deputációt küldeni és ott mondjuk meg, hogy nem rendelet, hanem rendkívüli intézkedés kell. A polgármester mondta neki a minap, hogy fél ettől a téltől, mert nem tudja, mi lesz még itt. El kell zárni a kivitelt, meg kell értetni a miniszterrel, hogy másképpen nem lesz rend. A termelők kiuzsorázzák a város közönségét. Egy hang a hátamegett talán éppen a főispán által a termelőkre tett megjegyzésre most

azt mondta: — Kedves parasztok. Nem tudja miért, de úgy érzi, egy kicsit igaza is van a közbeszólónak. Láthatjuk, a magyar paraszt visszaél a helyzetével. Uzsoráskodnak, míg a fogyasztó éhezik. A hiány még fokozódni fog. A télen éhinség lesz, ha ez így megy tovább. A közgyűlés tagjainak a szavazásnál azt kell szem előtt tartani, hogy 130.000 ember nevében szólnak és szavaznak. Mellékkörülményekre nem szabad tekintettel lenni. A kofákat is el kell tiltani a vásárlástól. Kéri a szövetkezet alakítására vonatkozó indítványa elfogadását.

Dr. Balassa Ármin: Azon a nézetem van, amelyet Véghmann Ferenc hangoztatott, hogy békés polgári forradalom közepén vagyunk. Ezekben a súlyosan nehéz pillanatokban csak annak az intenciónak kell vezetni mindenkit, hogy a polgárság nevében kell cselekednie, szavaznia. A határozatot ki kell mondani azért is, hogy a belügyminiszter lássa, hogy milyen radikális intézkedéseket tart maga a közgyűlés is szükségesnek. Deputációval kell a miniszterelnökhöz és a belügyminiszterhez menni és felkérni, hogy intézkedjék gyorsan. Máskülönb az éhinség veszélye fenyeget. Minden elhangzott indítvány hasznos, de bizottságok alakításával semmit sem érünk. Cselekedni kell, lehetőleg minden városnak együtt, hogy nyomatékosan hívják fel a kormány figyelmét a mai állapotokra, hogy azután jöhessenek a radikális intézkedések.

Engi Antal azt vitatja, hogy a háború következtében a termelés is drágább lett.

Egy hang: Drágább a költetés is, ugy-e?

Csányi Pál a maximális árak ellen beszél nagy tüzzel. Indítványozza, — ugymond, — hogy a kofákat bélyegezzék meg! *(Viharos kacagás.)*

Schwartz Manó a szegények számára szükségesnek tartaná 25—30 filléres lisztárak meghatározását.

Dr. Goldschmidt György felszólalása után **dr. Szalay József** reflektált az elhangzottakra. *Dönt a közgyűlés,* — mondta. — Mindkét félnek igaza van a maga szempontjából. Igaza van a termelőnek, hogy drágábban termel és igaza van a fogyasztónak, a mikor kikel az ellen, hogy *egy hónap alatt 100 perccel emelkedjék valami áru ára,* — minden különösebb ok nélkül. A tanács javaslata éppen azt célozza, hogy mindkét fél érdekeit szem előtt tartsa. A maximálással párosult rekvirálást tartja a maga részéről egyedül célravezetőnek. Hosszasan fejtegeti a kiviteli tilalom lehetetlenségét. A kofákra szükség van. Ezt megállapították. Egy időben eltöltötték a kofákat a termelőktől és a vásárlók megvárták, amíg a kofáktól vásárolhattak. A Back-malomtól kapott 80.000 korona örlési jutalék kamatait osszák ki tej, kenyér és tűzifa alakjában, akiknek nincs kenyeriük sem. A város vásárolt, üzleteket állított fel, nem ült a pénzes-zsákra. Itt csak egy cegíthet: az ármaximálással párosult rekvirálás sürgetése a kormánynál, ha kell, deputációval.

A főkapitány válasza után a főispán elrendelte a szavazást.

A közgyűlés 48 szavazattal 45 ellenében elfogadta a tizenegy bizottsági tag indítványát. Elfogadta a közgyűlés Wimmer kiegészítő indítványát is. A többi indítványt nem fogadták el.

A főispán a szavazások megtörténte után a közgyűlés folytatását csütörtökön délután 4 órára halasztotta.

Az oroszok meghiusult haditerve.

Stockholm, szeptember 29. A **Stockholms Dagblad** jelenti: **A magyarok és az osztrákok Volhíniában szép sikert értek el. Lucknál győzelmet arattak az oroszokon és ily körülmények között már számításba se jöhet többé az a terv, hogy az oroszok előrenyomulnak Kovelig és hátbatámadják Mackensen hadseregét.**

A dünaburgi német offenzíva.

Basel, szeptember 29. A Temps pétervári távirata szerint *a Dünaburg elleni erőteljes német offenzíva* azt bizonyítja, hogy a németek igen fontosnak tartják Dünaburg gyors bevételét, hogy ez által elébe kerülhessenek a Svientziany mellett levő orosz hadseregnek. Ha ez sikerülne, akkor az orosz hadsereg arcvonala itt újból át volna törve.

Nagy veszteségek árán megszábadultak az oroszok a bekerítéstől.

Berlin, szeptember 29. A Times-nak jelenti **Pétervárról:** *A vilnai orosz hadsereg bekerítése nem sikerült.* Az oroszok annyi erősítést vihettek oda, hogy a német csapatok *Moledecsnónál* kénytelenek voltak kissé észak felé visszahúzódní, úgy hogy most az orosz visszavonulás itt is lehetséges, anélkül, hogy a németek elvágják az útjukat. Az oroszok itt természetesen *nagy veszteségeket szenvedtek.*

Az orosz hivatalos jelentés.

A Magyar Távirati Iroda jelenti a sajtóhadiszállásról:

Az orosz vezérkar szeptember 25-én a következő jelentést adta ki:

Riga mellett az ágyutüz helyenkint erősödött. A németek itt fojtógázzal töltött lö-

vedékeket alkalmaztak. **Dvinszk** (Dünaburg) mellett az egész orosz fronton a Dvina és a Drizviaty-tó között makacs harcok. *Tüzérségük orkászerű tüzelésétől támogatva a németek ismét hevesen támadtak,* de a támadásokat visszavertük.

Némely lövészárak többször cserélt gazdát. A dvinszki műut hosszában megindított támadás során Novoalexandrovsk mellett, a Lavkes-tó vidékén az ellenségnek kezdetben sikerült sáncainkra behatolni, de csapataink ellentámadása kivetette onnan az ellenséget.

A németek újra gyülekeztek, zárt oszlopokban újra sáncainkra vetették magukat, de ágyuink, gépfegyvereink tüzelése folytán rendetlenül futottak vissza. Miután csapataikat újra csoportosították, még két ízben támadtak ugyanebben az irányban a németek. A tüzéség tíze rendkívül heves volt. A támadásokat azonban e helyütt újra visszavertük és helyenkint a németek rendetlenül menekültek. Az ellenség vesztesége óriási.

A mi *jelentékeny veszteségeink* a harc szívósságának tulajdoníthatók és csapataink vitézségét fényesen bizonyítják. Egy ellentámadás során egyik csapatunkat a harc hevében a németek körükerítették, de csapatunk szuronnyal nyitott magának utat és a szomszédos csapatokhoz csatlakozott.

Osmijana környékén a Pripjatig semmi jelentősebb változás, Novogrodek és Baranovici mellett szórványos harcok.

Pótlólag beérkezett jelentések szerint a XVI. német hadtest **Logisyn** melletti harc során súlyos veszteségeket szenvedett. Rendetlen visszavonulásban hét tisztjét és ötszáz sebesületlen közkatonáját elfogtuk, egy ágyut és két gépfegyvert zsákmányoltunk. Igen sok